

НАШЕ ЖИТ'Я

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

Ч. 48 (143)

Августург, 22. грудня 1947

ЦІНА 1 НМ.

УКРАЇНСЬКИЙ
ТИЖНЕВИК

РІК III

БРАТОВБИСТВО

В цім числі «Нашого Життя» містимо опис одної кривавої події, що сталася в Австрії в місті Юденбург. Сестра убитого українця-емігранта магістра Бережанського кліче до моральної свідомості нашого громадянства, вона протестує, нарікає, просить допомоги. Наші читачі самі можуть із листа сестри замордованого зробити власні висновки про всю безмежну жорстокість нелюдів-бандитів, що учинили криваву розправу над магістрами Бережанськими, яких вважали за свого політичного противника. Від себе додамо ось що:

Про вбивства на політичному ґрунті в українському суспільстві чусмо не від сьогодні. Ще перед другою світовою війною ця пошесть поширилась в Галичині: убивство директора гімназії Бабія, замах на дир. Кохана, на редакцію соціалістичного тижневика «Громадський Голос» у Львові, — все це виявляє політичного фанатизму або чужої провокації. Під час війни почалася справжня різня між двома групами колись єдиної ОУН. Імена убитих начисляються сотками. Навіть у партизанському руху проти німецької окупації заповала гадина роздору і братовбиства: відомо, як т. зв. бандерівці «зліквідували» кривавим підступом провід УПА, що стояла під ко-мандою от. Бульби-Боровця.

Здавалось би, що «боги наситились» людською кров'ю і лягли спочити хоч на еміграції. Але, на жаль, політичний фанатизм діє і до сьогодні. Ще й досі група збанкрованих тоталітів пробує тероризувати демократичну більшість нашої еміграції. Коли б не присутність окупаційних армій, то, певно, такі убивства, як оце в Юденбургу або в Корнбергур, начислялися б не одиницями, а сотками...

А тепер — про замордування магістра Бережанського. З опису бачимо, що злочинці діяли з НАКАЗУ, бо вони наяву не знали перед тим своєї жертви в обличчя. Яка мусила бути нелюдська жорстокість у цих бандитів, що холонково убивали магістра Бережанського перед очима його супутника, яка мусила бути заляканість у людини, що не кинулась обороняти свого товориша перед озвірілими опришками! Яке людське серце не здрігнеться, читаючи опис цього страшного діла, що подає нам сестра замордованого магістра Бережанського? Не можна мовчати! Треба протестувати! Треба діяти і то негайно!

Ми протестуємо насамперед проти самосудів. Коли хочемо, щоб нас у світі уважали за народ культурний, мусимо обетоювати всіма засобами і силами правоворідок у нашому суспільстві.

КОФОРТОКФ

* В ССР скасовано карткову систему. Також заводять реформу советської валюти. Один новий советський рубль буде вимінюватися на 10 старих.

* В Лондоні на 80 році життя помер колишній англійський прем'єр лорд Болдвін. Болдвін між першою і другою світовими війнами три рази був прем'єром Англії.

* Папа Пій XII видасть на Різдвяні свята послання до світу 14 мовами.

* У Верліні відбувається з'їзд союзу учителів та виховників советської зони. На з'їзд представники преси не були допущені.

* Головна квартира американської авіації в Європі сповіщає: американські офіцери й авіатори дадуть десятирічний пакет тому, хто допоможе знайти авроплан «Дакота», що загубився лісом в південно-західній Німеччині.

* Вінстон Черчілл навідався до Парижа в дорозі до Марока, куди він летить на відпочинок.

* Вінстон Черчілл провів свої 73 роковини. Черчілл одержав з усього світу дагато поздоровлень і листів.

* Італійський прем'єр де Гаспері вибраний знову 63 голосами партії християнських демократів.

* В Антверпені відбувся конгрес соціалістичних партій Європи. Постановлено допустити до участі в конгресі німецьких соціал-демократів.

Ніхто не сміє без суду рішати про життя і смерть своїх політичних противників. Основне право демократії — це право на критику і опозицію. Хто на критику відповідає кулаком і ножем, той або большевик або фашист, хоч би він мав повний рот «демократичних фраз».

У культурних націй навіть найбільший злочинець підлягає судовому слідству і не може бути «зліквідований» самовільно адміністрацією або приватними особами. Наша стара Україна високо цінила правосуддя. «Там, де є три козаки, то два судять третього», — це було правило козацької автономії. Як же низько впала правосвідомість між нами, коли серед нас появляються такі бан-

дити, як ті, що убили магістра Бережанського в Юденбурзі.

Супроти спроби бандитів знайти «моральне оправдання» для свого злочину киданням різних обвинувачень на убитого магістра Бережанського, звертаємося до всіх тих, що знали закатованого, щоб подали до відома широкого громадянства все, що знають про особу і діяльність жертв фанатизму — магістра Бережанського. Во те, що сталося в Юденбурзі, може повторитися в інших осередках нашої еміграції.

Б'ємо на сполох! Борімося. всі демократи, проти всякого терору — большевицького чи фашистського!

Обороніммо право і порядок у нашім середовищі.

ПАНАС ФЕДЕНКО.

Політичний огляд

ЛОНДОНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

Молотов пробує зробити з конференції міністрів трибуною для своєї пропаганди. З одного боку Сов. Уряд вимагає для себе від Німеччини 10 мільярдів, як репарації. З другого боку Молотов обвинувачує західні великороджави, мовляв, вони «визискують» Німеччину і хочуть зробити із західніх зон Німеччини свою воєнну базу проти «демократичних держав».

Міністер Маршалл відповів, що напади Молотова не можуть викликати

пошани до советського уряду. Бевін зазначив що такі образи і лайки советського міністра народи Британської імперії приймуть з отриманням. Теж Відо, іменем Франції, відкинув обвинувачення Молотова. Наслідком тактики Молотова Лондонська конференція не може прийти до рішення і перебуває в стані кризи.

ОСТАННІ ВІДОМОСТІ З ЛОНДОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Понеділкове засідання Конференції було останнім. Конференція розбилася

Відень, 25. XI. 1947.

Високоповажаний пане Докторе!

Хоч ношу я Ваше називисько, а я Вам незнана, та моя розпушка по трагічній смерті моєго рідного брата магістра Василя Бережанського пхнула мене, щоб звернутися до Вас, яко одного з наших провідних одиниць, аби по правді все представити, як невинно і якою мученичною смертю погиб мій брат від Каїнів, котрі затратили всяке почуття моральності і тепер, аби вибілити, хочуть зневільити моого брата життя і пам'ять видуманими клеветами.

Я Анна з Бережанських, дружина Михайла Шлемекевича, бувша учителька на заточенні в Ченотохові до 1940 р., а відтак в Чернічині коло Грубешева на Холмщині до кінця 1944.

Закатований мій брат уродився в 1904 р. 24. III. в Серафінцах, Городенського повіту, в господарській родині Василя Бережанського і Юстини з Буюків. Скінчив українську державну гімназію в Станиславові в 1924 р. В Познані скінчив університетські студії в літах 1928 до 1932. По зложенні приписаніх іспитів одержав диплом і титул магістра наук економічно-політичних.

Перед університетськими студіями відбув військову службу в Познані, але в школі підстаршин був лише 6 тижнів, бо командаант поліції в Серафінцах прислав неприхильну олінію, і тоді перенесено його зі школи підстаршин до полку в Познані. Перед університетськими студіями був кооперативний курс і працював в кооперативах.

За студентських часів провадив живу культурно-освітню працю серед народу, приготовлюючи вистави і сам беручи в них участь, і мав стажий зв'язок з народом. Будучи студентом, був головою студентської організації «Чорноморе», а в послідньому році студій був політичним в'язнем в Познані. Коли в 1932 р. вернув з в'язниці прикінці вакансії, мусив кождій суботи мельдуватися на постерунку поліції в Серафінцах. Яко бувший політ, в'язень не міг одержати праці. В 1936 р. дістав контрактну працю на пошті в Варшаві, де по річній практиці зложив іспити

для урядовців з вищим обдарованням у відділі телекомуникацій. 1. 1. 1937 був іменованій референтом в заряді Дирекції Почт і Телеграфів в Варшаві, де був стало під надзором.

В 1941 переїхав до Львова Контрольовав банки і союзи, працює в Центрбанку як контрольний кооператив в Галичині. Там працював до евакуації, а відтак переїхав з чрівлями і майном Центрбанку на захід. Розвал застав його у Відні, де жив до літа 1946 р. В грудні 1944 був ранений тяжко в часі бомбового налету на Краків, куди був службово виїхав. В літі 1946 мав іхати до Баварії, але на мої прослані лишився в Австрії. Переїхав до Юденбургу до лягру. З нами мав стало з'їзд, що цікавшого зайдло, все нам описував. На початок його побуту припадає зміна заряду лягрового, брат був по стороні тих, що (усували) змінили заряд. Люди хотіли брата вибрати на фірму чи щось там подібного, та брат порадив їм вибирати молодшого і здоровішого, бо через весніні переживання брат чувся зле.

Доперва в січні 1947 прийняв працю в УНРРА Арбайтсamt яко лійтер на три табори, в яких жили різні нації. Треба було призначувати людей до роботи, а не всі радо йшли, бо деякі були здеморалізовані війною і тим, що довший час не потрібували працювати, бо все діставали за дурю. Тоді то майже в кожнім листі брат нарікає на свою працю і на декотрих людей, котрі не хотіли працювати, а діялися, як би то удалося спекулювати. В одній з листів писав: «Остогідна вже мені моя праця, бо зібралися тут найгірші елементи». А в іншій листі знову так: «Може тепер вже буде спокій, бо деякі паскарі пішли до роботи, а інші до в'язниці». Я вже тоді боїлася за брата, читаючи ті листи і написала, аби кінчнув ту працю, бо прочувала нещастя.

Брат мав до половини чи кінця червня працювати на тим становиську, бо був старшим виїхати до Канади, де маємо вже там закліматизовану родину, і брат вже рік мав звільнити до них.

7 червня в суботу одержала я посилений лист, в котрим брат просив переслати йому його кілька історичних книжок о

на справі воєнного відшкодування з боку Німеччини на користь ССР. Маршал вимагав врахувати у відшкодування всі ті реквізіції, які були зроблені совєтським урядом на території своєї зони. На це Молотов не погодився. Алянти обраховують вартість майна, вивезеного совєтами, на 7 мільярдів дол.

Останні відомості твердять, що совєтська делегація вже покинула конференцію, а інші учасники розійдуться вближчому часі.

ФРАНЦІЯ ТА ССР

Москва підтримує натиск комуністичних партій на уряди демократичних країн. Проти цього вмішування виступив французький уряд. Поліція зробила трус у советському таборі Борегар під Парижем і знайшла там дітей французьких громадян (російського походження), яких большевицька місія хотіла силою «репатріювати». В таборі знайдено теж зброю. Французький уряд вислав із Франції 19 совєтських агентів, що вмішувалися до внутрішніх справ.

Совєтський протест французький уряд відкинув. Москва рішила помститися. 11 грудня оповіщено, що уряд ССР склав договір з Англією про постачання для Англії великої кількості збріз. Цим Москва хоче розділити інтереси Англії та Франції і показати Французам свою силу. Французький парламент всіма голосами (проти комуністів) ухвалив підтримати політику уряду щодо ССР.

ЩО КОШТУВАВ СТРАЙК

Французький народ, — сказав міністер Шуман, має в страйках великих втрати: більш як 2 міл. тон вугілля, понад 40.000 тон чавуни і т. д.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК У РИМІ ЗІРВАВСЯ

Через рівнучу поставу італійського уряду проголошений комуністами генеральний страйк в Римі тривав всього 48 годин. Для охорони міста Риму під час страйку предназначено було незначні військові сили.

ХАПАННЯ ЛЮДЕЙ

У Відні троє чоловіків у советській формі скопили високого урядовця австрійського міністерства транспорту Качера, противника большевизму.

Україні, географію України і статистику, «бо я в коротці вийду в чужину, а там запитають, що то за край Україна, аби я міг їм уміти відповісти. Мушу дещо собі повторити, бо багато вивітрлюється з голови». Още поєднаній лист з думками о Україні...



УСДОТФ СВІТУ

ЗАВОРУШЕННЯ В МІЛЯНО

Італійське міністерство внутрішніх справ опублікувало відомості про шкоди від розрух за два тижні. В загальному знищено 82 бура. В Міляно останнім часом стались знову заворушення. Комуністи проголосили 24 годинний страйк, зорганізували групу в 5000 чоловік, яка захопила приміщення поліції. Очищено від комуністів приміщення зайняли зміщенні відділи поліції. В Римі потрійно зміщено охоронні відділи, щоб не допустити до заворушень, подібних до мілянських.

ОСТРІВ КИПР ДОМАГАЄТЬСЯ АВТОНОМІЇ

Професійні Союзи Кипру загрозили 48 годинним страйком, як щоб Кипр був прилучений до Греції. На ціому острові провадиться пропаганда за залишення Кипру під владою Англії на автономічних правах.

ФРАНЦІЯ ТА СССР

Французький уряд відкінув ноту, передану советським урядом в Москві французькому уповноваженому Шарпантє. Москва протестує проти трусу зробленого в репатріаційному таборі Борегар коло Парижу. Советський уряд рішив припинити діяльність французької репатріаційної комісії в СССР. Французький уряд вважає слова: «підлій наклеп, вжиті в советській ноті, за безпідставну образу заприводу висилки з Франції советських офіцерів Філатова та Сорокіна, що їх діяльність у Франції була шкідлива для безпеки держави.

СФОРМУЮТЬ НОВИЙ КАБІНЕТ

Після затвердження нової болгарської конституції «Собраніє» уповноважило голову попреднього уряду М. Дімітрова сформувати новий кабінет.

КОМУНІСТИ ДО США

Комуністичні агенти літять на аероплянах до Мехико або до Канади, а відтіль вже легко перебираються на територію США. Амер. влада вживає заходів проти такої політичної контрабанди.

ВІДВУЛАСЯ МАНІФЕСТАЦІЯ В РИМІ

З нагоди міжнародного конгресу паризанів (комуністів) відбулася на вулицях Риму маніфестація 50.000 осіб з співами «Червоний прапор» і з стисненими кулаками перейшли вулицями міста.

ПАНАМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

Нью-Йорк, 19 листопада. — Зібрані на першій Панамериканській Українській Конференції представники зорганізованого українського громадянства Злучених Держав Америки, Канади, Бразилії та Аргентини, Уругваю і Парагваю від імені українців країн обох американських континентів передають привіт цілому українському народові та висловлюють свої подиви і признання його вільному рухові. Одна з прийнятих резолюцій встановляє Панамериканську Українську Конференцію як постійний орган українців Злучених Держав Америки, Канади, Бразилії, Аргентини, Уругваю, Парагваю, завданням якого буде «координувати і репрезентувати назовину акцію українців американських країн в справі вільновільних змагань українського народу». Йому доручається «започаткувати, чи підтримувати всі намагання, звернені на об'єднання всіх українських сил для одної мети: визволити Україну та створити вільну і демократичну Самостійну Соборну Українську Державу».

НАГОРОДИ ІМЕНИ НОВЕЛЯ

Шведський король роздав нагороди 1947 р. імені Нобеля. З усіх лавреатів цієї нагороди не прибув тільки франц. письменник А. Жід. Золоту медаль дано Німецькому лавреатові фізіологові Гергардові Домагові, лавреатові з 1928 року, що під натиском нацистів від неї тоді відмовився.

Вісті з України

* В Миколаєві закінчила свою працю археологічна комісія під керівництвом проф. Лобіна. Відкрито залишки двох будинків з 2-го ст. перед Христом, знайдено 4000 різних цінних античних предметів і 1.500 монет.

* По війні вибудовано в Україні 2.300 електростанцій.

* Збір буряків в Україні за цей рік втрое більший, ніж у 1946 р.

* Представники українських комуністичних організацій Канади і США прибули в Україну на кількотижневе перебування.

З українського життя в Бразилії

Від часу, коли в Бразилію прибули нові свіжі українські сили з Європи, а до того в бразилійському уряді повіяло ліберальнішим духом, українці починають надолужувати занедбання минулих літ і поспішно організують своє життя. Помітне пожвавлення в тижневику «Праця», що виходить в Продентополі (Параана), появляються видання нових книжок. Бразилійські українці відбули свій конгрес та заснували центральну організацію «Товариство Приятелів української Культури». Вони вислали делегатів на панамериканську українську конференцію, що відбулася в Нью-Йорку. Зокрема слід відзначити дуже активну організаційну й культурно-освітню працю о. о. Василя та місцевих українських учительок.

Цікава всячина

В американському статистичному бюро дослідили, скільки робить щодня кроків пересічна людина.

Виходить, що особи працюючі недалеко від свого мешкання, роблять іх не більше 8.500. Люди без певної постійної праці — 6.000. Найбільше ходять домашні господині, бо роблять аж 13.000 кроків на день.

Вербування до Канади

Для робіт на залізницях та будівельних підприємствах Канади потрібно 720 здорових неодружених, по можливості, самітніх людей віком, від 20 до 45 років, фах необов'язковий.

Платня: 50—60 центів за 1 годину. Кошти за приміщення й прохарчування складають 1,20 дол. щоденно.

Крім того, треба 100 текстильних робітників — переважно кваліфікованих — віком 20—45 років, що їх буде відштовано до бавовняно-прядильних підприємств.

Платня — починаючи від 64 центів, а для некваліфікованих від 55 цен. за годину.

Нарешті запротребовано 100 таких робітників або робітниць, також віком від 20 од 45 років, які обізначені з ткацтвом, прадінням або обслуговуванням машин.

Платня за тарифом.

За вказівками канадійського уряду робітники-текстильники матимуть зможу перевезти свої родини так швидко, як буде відштовано для них належні приміщення:

Відповідно до двох нових плянів переселення — Канадійський уряд приділяє для переміщень осіб американської зони 5298 дозволів на в'їзд.

До 14 листопада від'їхало 2404 особи, в тім числі 649 близьких родичів канадійських громадян, для яких ніякої особливої квоти не встановлено.

ЗАТРУДНЕННЯ ПЕРЕМІЩЕНІХ ОСІБ

За одержаними відомостями на 21 листопада 1947 р. затруднення переміщень осіб в американській зоні виглядає так:

Всього забезпечено різними роботами, а також виконанням завдань Головної Кватирі Військового Управління або Американської Армії — 117.356 переміщень осіб.

З цього числа:

93.433 — охоплені роботою по таборах,

4.025 — виконують завдання, заплановані спільно Військовим Управлінням та IPO,

11.269 — зайняті на праці поза таборами для американської Армії,

8.559 затруднені приватно поза таборами.

11.859 вивчають нові фахи.

БЮРА ЗВ'ЯЗКУ В БЕЛЬГІЇ

Незабаром від'їдуть троє переміщених осіб з американської зони до Бельгії, щоб там працювати муть в бюрох зв'язку, відштованіх керівництвом IPO, а саме:

Будьмо реалістами!

«Українські Вісти» надрукували в числі від 3 грудня статтю Ю. Дивничі «Республіка, гетьманщина, вождизм і еміграційний уряд». Автор, бажаючи дійти до рівнодіючої всіх сил, проти власного, мабуть, бажання помилково освітив недавнє минуле. Відомо, що для того, щоб іти вперед, треба добре знати пройдений шлях, вивчити його і знайти помилки, щоб їх не повторювати.

Ю. Дивнич пише, що гетьман — це символ. Це правда. Але символ також «Товариство Війська Запорозького». І той і той символ в минулому українського народу повсталі і існували як реальні, дійсні речі, факти. В 1710 році після поразки під Полтавою гетьмана Ів. Мазепи й Війська Запорозького, що спільно виступили проти московського царя Петра I, ті не тільки символи, але й дійсні сили, хоч і переможені, склали відому умову. Козаки в договорі з гетьманом Орликом іх ухвалили скасувати «самодержавну владу», котра «самовластієм узаконила» таке право: «Так хочу, так повеліваю». Запорожці ясно уявили, яка дійсність має бути за символом

«гетьман». Це вони зафіксували, взявшись в умову, щоб гетьман слухав ради «Снеральної Старшини, полковників і енеральних сотників», які могли на Раді «виговорити його Вельможності о нарушенні прав і вольностей отчістини упоминатися». На такі «виговори» Ясновельможний Гетьман не мав «урожатися і помстити чинити, овшем разважена ісправити старатися». Отже наші предки в той час були не гірші за англійців в своєму розумінні прав і обов'язків своїх і голови держави. Символ цей так і перейшов в історію у двох виглядах: один — «так хочу, так повеліваю», другий з «виговорами» (опозицією) від народного представництва і не тільки самого козацького народу, а й посолитого, про який в тому договорі також сказано.

В 1917 році символ «Товариства» знов став реальною дійсністю, він став широю дійсністю 22 січня 1918 року у вигляді Української Народної Республіки. Ту республіку повалила одна група при підтримці чужої сили, а не вільного волевиявлення всього народу.

Ю. Дивнич переконаний, що та дійсність «будувала». Так, будувала, але як? Руйнувала те, що збудувала Центральна Рада: розганяла демократичні земства й міські самоврядування, а для «попільства (нашого селянства) чинила всякі утихи («отягощення», за виразом договору з 1710 р.). Во ця влада «так хотіла, так повелівала».

Ю. Дивнич пише: «На еміграції УНР і гетьманщина жадні конкуренти». Що це? Жарт пера чи що інше? Неваже Ю. Дивнич не знає, що у всіх народів є конкуренція політичних груп та ідей.

Конкуренція потрібна. Тому треба покинути загальні — «Українська держава», «Самостійна Соборна» і від кого незалежна держава» й т. д., а конкурувати річевими поняттями: чи республіка, чи монархія, чи республіка централізована або децентралізована, чи монархія, необмежена або обмежена і як; чи призначувана; соціалізація, націоналізація, необмежений чи обмежений капіталістичний розвиток; воля віроісповідання або тільки дві церкви і т. д. і т. д.

Треба вже тепер готоватися до вирішення цих питань. А для цього самих фраз замало! Треба знання і реального погляду на справи.

С. ГОРДІЄНКО.

НАШЕ ЖИТТЯ

UKRAINIAN NEWSPAPER OUR LIFE

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

Адреса Редакції та Адміністрації: Augsburg, Silcherstr. 14. Адреса для листування і грошових переказів: Ukrainian Newspaper "Our Life" Augsburg, Postamt 2, Postfach

Редакція Колегія.

Видавництво Спілка "Наше Життя" в Авгсбурзі

Authorized by EUCOM HQ. Civil Affairs Division 14. July 1947 Authorization

A. G. 383. 7
GEC-AGO

Druck: Anton Bilous Aichach

A. ЖИВОТКО

Соціалізм і комунізм

Останнім часом на сторінках української преси присвячується певна увага ідеї соціалізму та її реалізації. Але в багатьох випадках кидачається в очі плутання соціалізму з комунізмом. З цього робляться висновки, що часом можуть дезорієнтувати читачів. Не збираємося тут вичерпну дефініцію соціалізму чи комунізму. Хочемо лише звернути увагу на ті моменти, що свідчать не тільки про розбіжності, але і спріяжно прізву між цими двома системами.

Почнемо з термінології. Однією з поширеніших спокус зближення чи отожнення соціалізму з комунізмом є етимологія: «соціалізм» і «комунізм», від лат. «соціаліс» (товариський), «комуніс» (спільній). Чи це те саме?

В дійсності, як вже не раз було звернено увагу в науковій літературі, — ця сама етимологія виявляє не тотожність, не однаковість, а навпаки — глибоку розбіжність. Комунізм — гуртовий (спільність) в господарстві, мастику, побуті. Соціалізм-солідаризм в господарстві, громадські підстави його розвитку в інтересах членів громади. Як казав М. Драгоманів — «громадівство».

Комунізм ставить метою підпорядкування особи людини гуртові, колективізувати, позбавивши її індивідуального обличчя на користь обличчя гуртового.

Соціалізм — в центрі своєї уваги ставить особу людини. Від добра людини до добра громади шляхом скопірування сил, солідарної співпраці. В комунізмі — ідеальне «супільство» комашні (муравника), в якому головне — цілій організм — лише в ньому є життя, свій інтерес і розвиток. В соціалізмі не ціле головне; головне — одиниці, особи, що творять організм — супільство, громаду — особа, індивідуум, що вступає в певний зв'язок з супільством для добра громади і для свого власного добробуту й щастя. Це співжиття людей наgruntі вільної кооперації праці, в якій людина солідарно вкладає в життя і потреби супільства максимум своєї ініціативи. Це те громадівство, що дає для людини можливість розвитку закладених в ній здібностей, сил і знання.

Грунтовна розбіжність є між соціалізмом і комунізмом і в царині політичного життя.

Комунізм як інтегральний колективізм виступає і поборює автономність та самодіяльність особи і громади. Він за централізм до останньої літери. Тому він дивиться на централізовану державу і державну владу, як на ідеальну зброю для досягнення своєї мети. Комунізм доводить супільство до найповнішого і найяснішого вияву етатизму-тоталітарної держави. Для своєї мети комунізм не спиняється перед необмеженим насилиством з своєї влади. Державна влада у нього це засіб для знищенні Особи людини в користь, в інтересах гуртового.

Соціалізм твердо стоїть на ґрунті децентралізації. Він за самодіяльність особи в громаді. Він за федерацію громад. Він за самодіяльність громад і за пошанування в них особи-людина. Звідси пошана меншості до рішення більшості. Соціалізм цінить державу чи державну форму як важливий чин-

ник, що об'єднує і регулює суспільне життя.

Отже комунізм в ім'я гуртового нехтує правом і потребами особи людини. Її він розглядає лише як знаряддя для гуртового і необмежено використовує. Соціалізм в ім'я права і потреб особи, в ім'я її розвитку і розквіту її ініціативи в добровільній спілці з іншими (громада) ставить свою завдання боротьбу з етатизмом в його найповнішій формі державного тоталізму — чи то держави та її влади понад суспільством, і тим самим не з ним і не для нього, але поза ним.

Зрештою, все це виразно вказує на безперечний факт: комунізм — і зокрема в його сьогоднішньому перетворенні — регрес, зворот людства до первісних форм співживоття. Соціалізм — прогрес (поступ), в якому виховується нова людина.

Дехто на сторінках української преси пробує доводити читачеві однозначність термінів «комунізм» і «соціалізм» в їх змісті і суті. Головні «докази» — практика ССР. Сталін зве свій державний капіталізм «соціалізмом». Це фальшивання поняття поширене в ССР також і на демократію («ССР — найдемократичніша в світі країна»). Жорстоку большевицьку окупацію країн за «заслоною заслоною» советська преса називає «новою демократією». Чи це фальшивання примусить щирих демократів відцуратися демократизму?

Чи значить це, що при питанні демократизму, демократичного ладу ми таєкож мусимо орієнтуватися на фабрику демагогії та спекулятивних методів в політичній практиці?

Ідея соціалізму неподільно зв'язана з демократизмом. І коли при обміркову-

ванні питання соціалізму, в першу чергу будемо вказувати на опудало — ССР, мовляв: «Сталін... будував і буде соціалізм... із засад соціалізму він у принципі не відходить» (Вас. Онуфрієнко: «Соціалізм чи капіталізм», «На чужині» ч. 30), то чому б авторові цих рядків не додати також, що той же Сталін, в ССР, будував і буде «демократизм» і, що засад демократизму він також «у принципі» не відходить?

Сталін — «соціаліст». Сталін — демократ. Можна сьогодні додати ще й християнин» та «православний». І однією чи не найпримірнішим ворогом ч. 1? Пригадаймо з часів 30-х рр., а на сьогодні вже у світовому маштабі? Чи саме не соціалісти і демократи стали жертвою безоглядно жорстокого Молоха комунізму, але не склали зброй для захисту своїх ідей?

«Слово «соціалізм» для трудящого України — страхне» — так твердить той же автор. Не перечимо. Може бути. Але також чи не буде в ССР для трудящого України така ж доля і слова «демократизм», «демократія», і чи не зневіриться він зрештою і в ідеї християнства?

Безперечно, можна не годитися з тими чи іншими ідеями, бути послідовником іншої ідеї чи політичної концепції, політичної програми, але чи це обов'язково диктує потребу викривлювання і ганьблення ідеї, що її визнаєта чи інша частина нашого народу, нашого суспільства і широки маси народу в інших країнах? Зрештою, можна поборювати ту чи іншу ідею, політичний напрям, світогляд тощо, але чи конче треба для того уживати як зброю спекулятивні методи ворога людства і свого народу?

Голос „східняка“

Часто чуємо від наших братів українців з західних земель нарикання на нас, «східняків», що ми не в достатній мірі боролися проти окупантів України, особливо проти московського більшовизму. Люди з так званого «бліскучого відокремлення» прямо таки обвинувають нас в симпатії до більшовиків...

Соціалістів називають комуністами, а хто підтримує КУК, той, по-їхньому, більшовик. В таборах хто слово скаже про терору, крадіжок і всяких неподобствів або при виборах потрапить до іншого, не «відокремленського» списку кандидатів, то той вже більшовицький агент і т. д.

Ми, українці зі сходу, на собі випробували те, що тепер і західні українці мусячи пережити разом з іншими народами за їх «заслоною заслоною». Немає нічого бридкішого, підлішого і брехливішого, як методи пропаганди московського більшовизму.

Краде і кричить, що його обікрали. Бере останній шматок хліба в голодного селянина (1933 р.) і кричить: «Хліб поховали і нарочито повмирали, — куркулья!» Десятки мільйонів знищив чес-

них українських трудівників і кричить, що це злочини, вороги народу. Немає чи слідти оті підлоти, які практикували над нами, українцями зі сходу, московський більшовизм.

І ось ми, ображені, окрадені, покалічені, з самою душою вирвались з більшевицького пекла і чуємо тут, що ми, мовляв, прихильники більшевизму. І від кого чуємо? Від своїх таки українців, що не жили під більшевиками. Можна б було лише побажати тому, хто нам не вірить, щоб він сам скуштував того «щастя». Але ні... Цього й ворогові гріх побажати, а не те, що своєму братові-українцеві.

Одне лише можна сміливо і безпомилково сказати, що такі методи боротьби — чисто більшевицького характеру. Не розуміти або не хотіти розуміти того, що ввесь світ зрозумів, не цінити тих жертв Великої України, не бачити мільйонів замучених і катованих в більшевицьких тюрмах, в сибирських тайгах, на каналах і говорити, що ми «прихильники більшевизму», — це щось більше, ніж нетактність: це злочин проти своїх братів.

Цілковита протилежність-твір мексиканця Маріано Азуела «Лос де Абахо», роман мексиканської революції, де людина показана в жорстокій боротьбі за засвоювання землі. Тут людина зводиться у всю свою величину й жорстоку височину, але височину цілком примітивну.

Бенедуелець Ромуло Галегос дає свою «Дому Барвара», твір чуттєвий і драматичний. Дія відбувається на тлі потоків і великих рік; народ виборює собі право на посідання землею. Героїня — демонічна амазонка.

В Колумбії з'являється великий Хозе Рівера з своїм шедевром «La Voragine», гігантською фрескою каучукового сісу, в якому людина — раб людини — природи — показана в драматичному галлюцинаторному змаганні. Ця книга стрясає обидва американські континенти. На жаль, автор вмирає в розквіті творчих сил.

Одночасно з творами, присвяченими землі, розвивається і роман міста. Чіліець Едуардо Барріос видає роман «Пропація», цікавий насиченістю атмосфери, рельєфністю персонажів і досконалу рівновагою між елементами. Критики соціалізму відрізняють чистим мистецтвом. Ця книга вражає глибиною плюхологічної аналізу. В той же час Едуардо Барріос — досконалій мастер форми.

Не менш цікавий твір «Ель Рото» чілієця Д. Едуарда Белло. Роман був перевиданий кілька разів впродовж останніх 20-ти років. Тут читач знаходить

Якщо «відокремлені» українці мають таке чергство і зашкарубле серце, що не бачать і не розуміють і на сьогодні жерти братів своїх з Великої України, а нас, що з того пекла вирвались, взывають більшевиками, то нехай послухають, що говорять чужинці про нас. Нехай прочитають на сторінках своєї ж «відокремленої» газети „Укр. Трибуна“ за 27 листопада ц. р., що пише про нас польський журналіст п. П. Врага.

П. Врага, розділивши знищення нашого українського народу на 7 періодів, пише: «Якщо прийняти за основу, що 1917 року на всьому просторі, заселеному супільною українською масою, живо біля 35 мільйонів українців, то під першій час при нормальному і дуже високому природному приrostі цього народу на цьому просторі повинно бути бл. 50 мільйонів. Фактичний стан, однак, інший.»

Який же та „інший“ стан? Загальне число, — пише автор, — українців у межах ССР не перевищувало при кінці 1946 р. 22-х мільйонів, з чого на терені української Республіки близько 14-ти мільйонів.

Чуєте, брати наші, українці? З 50 мільйонів живих людей залишилось 22, та їх з цих на теренах України всього 14 міл., а решта на засланнях, по концельнях, на еміграції. А де ж оті 28 мільйонів? Вони мертві або не народжені! Чи чули ви, панове з „відокремлення“, зойки і стогін, катування в екаведистичких темницях? Чи доходив до ваших ушів гуркт моторів для заглушування пістолів-скорострілів, від яких тисячами падали до ями батьки, брати, сестри, жінки і чоловіки?

І ті, що опинилися отут, на еміграції, „східняки“, в більшості ті, що стояли вже перед цією ямою і чудом лише збереглись... Хто ж має право після цього закинути нам ганебне слово — „більшевізм“? Хіба тільки продажний агент більшевизму, найнятій на те, щоб ширити розбити у нашому народі!

Тільки так можемо оцінювати кайнову роботу людей із „бліскучого відокремлення“, що кожне слово демократичної критики цієї групи називають „більшевізмом“, а особливо невдоволені на тих „східняків“, що хочуть позбутися на чужині дикторської опіки бандерівців та їхніх політантів. Ш.-к.

ДОЗОВОЛИ ВІЗДУ ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

Особи, які противляються допущенню іміграції до Канади а українських скитальців зокрема, ширять безпідставні відомості й кажуть, що мовляв, хто підніме аплікацію на допущення до Канади скитальця, то він мусить тримати його в себе й платити йому місячну платню й давати утримання впродовж 5 літ. А коли не схоже чи не зможе, то скитальець має право на майно свого добродія й може його вигнати з фармаки.

Подаемо до відома всім заинтересованим, що це неправда та що таких зобов'язань ніколи не було й тепер немає. Люди, які подібні інформації ширять роблять це або з незнання, або з ненависті до українських скитальців. Нам хочеться вірити, що вони це роблять з ненависті до своїх таких людей, що з ласки Москви опинилися на вигнанні.

Комітет Українців Канади
Вінніпег, Ман.
(«Канад. Ранок»)

сплітач нитки інтриг. Його романи, без краю перевидавані і знані у всій Америці, свідчать про геніальність автора.

Але досить скоро, стомлений заглиблюванням в тайники супільного життя, американсько-єспанський романіст повертається до широких обріїв пам'яті і прерій, сходить на вершини гір, захоплюється величним

ВІДГУК НА УБИВСТВО

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

до Українських Центральних установ у Стирі із осідком у Грацу

Греко-Католицького Деканального Уряду Українського Допомогового Об'єднання Наукової Колегії ім. Івана Пуллю Українського Студентського Товариства «Січ».

Дня 8. 6. 1947 біля 13 години трапився на вулицях міста Юденбург жалюгідний випадок. Чотирьох незнаних людей напали на інженера Василя Бережанського, мешканця укр. табору в Юденбургу й так важко його побили, що він коло 12 год. дня 10. 6. 47 серед важких мук умер.

Передсмертні зізнання небіжчика і арештованих виконавців виказали безсумнівно, що вбивники походять з нащого середовища. Ця подія сколихнула громадську совість усіх мешканців табору й околиці. Вона звернула увагу на ту жахливу дійсність, що це не відокремлення випадок, але одни з чергових злочинів, які так часто повторюються серед укр. народу. Це не перший випадок самосуду й присвоювання собі права суду над членами укр. народу поодинокими групами в ім'я своїх вузьких групових програм та переконань.

Останні літа нашого громадського життя переломні такими вчинками. Тому-то в обличчі історично-вирішальних моментів укр. народу, що в його майбутній державі має існувати лад, порядок, особиста безпека, свобода від страху, насилия й терору та право на судову оборону — основні вимоги державного життя кожного культурного народу, — мусимо дожогти всіх старань, щоб таким вчинкам положити кінець.

Щоб започаткувати акцію радикального уздоровлення нашого суспільного організму від таких явищ та привернути закон відповідальністі за суспільні злочини перед цілою зорганізованою суспільністю, а не перед якою-будь групою, — ми громадяни міста Юденбургу й околиць жадаємо вислати слідчу Комісію, делеговану нашими центральними громадськими установами на місце випадку, яка прослідила б його, видала б свій громадський осуд та оголосила його в міру потреби в пресі — в іншому разі ціле громадянство своєю мовчанням стане співвінним у злочині.

На випадок відмовного полагодження нашого домагання, будемо змушені звернутися до вищих центральних укр. установ і організацій та громадської опінії в пресі.

Юденбург, дні 8. 8. 1947.

За Укр. громадянство міста Юденбург околиці (52 підписи).

подати зізнання до суду, що мій брат працював в Центробанку до розвалу Німеччини, бо це є одинока свята правда. Перед тим працював на пошті в Варшаві. Це також мусячи вони, бувши власниками. Директор Павликівський повинен знати також моого брата, бо він був головою всіх. А може є де там інж. Чепельський. Він також працював з братом і може також засвідченні прислати, або і всі ті особи, що брат з ними працював на полі банкості і кооперації, чи всі, котрі його знали. Дуже прошу помогти правді стати на верх, бо інакше не буде перед нами ніякої світлої будучини. Хіба терору не побояться, якщо зізнають правду, не зв'язану з ніякою політикою. Най в очах і думках стане катованою людина і най поможуть положити кінець злу. Най кожний пам'ятає зізнання женинни на суді, котра бачила як били. Так зінає: «Один лежав серед дороги, голова облята кров'ю, а трохи його копали і тратували, а він за кождим ударом стогнав і корчився з болю. Двох стояло з боку з руками в кишенях і придавлялося».

О, Боже! Чи то були люди, чи звироднілі бестії? Де їх сумління і серце, так мучити людину, та ж звірят, призначених на поживу, б'ємо так аби не мучилися. І це діється в серці Європи і не між дикими племенами. І їх ще боронять оплюгуванням жертв. Так далеко не зайдемо. А може і мене спрячуть, аби застрашити других.

Остаю з пошаною

Сестра забитого

Анна Шлемкевичева.

Повідомлення

Заходом Тереною Секції УСГ в Берхтесгадені відбудеться 12. і 13. I. 1948 в Берхтесгадені студентські лещетарські змагання та 11., 12., 13. I. 1948 стук-пукові змагання.

Участь в змаганнях можуть брати виключно студентки та студенти.

ПРОГРАМА ЗМАГАНЬ

10. I. Приїзд учасників стук-пукових змагань.
11. I. Чвертьфінальні змагання у стук-пук. Приїзд учасників лещетарських змагань.
12. I. Півфінал з Тук-пук; лещетарські змагання (альпійська комбінація).
13. I. Фінал стук-пук і лещетарські змагання (норвезька комбінація). Маланчин вечір.
14. I. Роздача нагород переможцям у змаганнях.

Охочих взяти участь у змаганнях проситься зголоситися письмово (поодинко або збірно) до 1. I. 48. Усі змагуни, що зголосяться до 1. I. 48, будуть забезпеченні нічлігом та харчуванням.

Студенти, що хочуть взяти участь у змаганнях як глядачі, можуть також зголосувати свою участь, але вони будуть забезпеченні лише нічлігом.

Всі зголосувавши та запитання проситься спрямовувати до Тереною Секції УСГ Берхтесгаден-Штруб укр. табір «Орлик», III/75.

За Управу Терен. Секц. УСГ

секретар Криштанович.

голова Ліщинський

ІНСТИТУТ МАРТИРОЛОГІЇ (МУЧЕНИЦТВА)

Науково-Дослідний Інститут Української Мартирології підготовляє до друку збірник української мартирології під советською окупацією. До його змісту входитиме найрізноманітніший матеріял. Збірник обійтиме відділ спогадів про советську дійсність, а також відділ документального матеріалу про підсоветське життя українського народу. Статті замікнитимуть змістову цільність цієї важливої під цю пору книги.

Редакційна колегія звертається з закликом до всіх заинтересованих надсилати матеріял: документи про ув'язнення, пробуття на засланні, конфіскацію майна, депортациі, знимки розстрілів, погромів тощо. По використанні матеріалів будуть повернені. Рівно ж редакційна колегія радо вітатиме надіслання матеріалів мемуарного та документального характеру. Надсилати матеріал на адресу: Редакційна Колегія НДІУМ — Мюнхен, Дахауерштр. 9/II.

Про сміття в Польській хаті

У житті польського еміграційного суспільства помічаються риси знайомі нам і з життя нашого суспільства. В статті Мюнхенського тижневика «Длекспрес» ч. 36 17/11. 47 р. Станіслав Зибаль торкається декількох болючок цього суспільства. Одні з них нам чужі і незнають, але деякі, як то видно з уваг автора, недавно просто з нашого життя взяли.

I у польському суспільстві є багато таких людей, що підшиваються під демократів, хоч їх діяльність викликає може тільки обуренням свою відбіжністю від того, що звичайно демократичним називається.

«При якійсь там контролі діяльності осіб вони замість скласти відповідні пояснення, вибухають образою і чують себе страшно покривдженими. Як так? То ви мені закидаете такі речі?» I починається репетування про занепад культури суспільного життя, про неповагу до сивого волосся чи лисини і т. д. А коли б на таку тему написали що й статтю в якісь часописі, то це вже викликає справжню бурю і на голову більшого «нахаби» поспілляться громі осуду з «найзаслуженіших» уст цілої еміграції. «Як же той невіглас та міг щось таке написати? Таж це осудовися! Коли б Варшава про це довідалася! Тож то калюжин власного гнізда».

Автор на те відповідає:

«Не мила мені Варшава, милі мені еміграційні діячі в Німеччині, ще мені ті, що в Британії, але найміліша мені правда. I тому вважаю, що треба

таврвати все, що не праве, хоч би й думка про нас мала б зійти зовсім на пись. Краще нехай вона зійде, ніж має зійти на пись ціла наша еміграція. А зрештою вважаю, що далеко приемнішим буде для нас, коли Варшава від нас самих довідається про наші скандали, ніж коли б ми довідалися про них від Варшави. Винести зрештою, перечитати пару газет з краю, щоб зауважити, що й там подають який відсток партійних злочинів без страху, щоб то мало захита становище режиму. Коли П. П. Р. без жадного страху подає відомості, що таї чи такі партійні достойники потягнувши з каси стільки чи стільки мільйонів, коли наскрізь демократична Америка без страху подає, що один Полковник в amer. зоні Німеччини присвоїв на цілих два мільйони дорогоцінностей, а інший полковник, син самого поважаного всім американським народом піблічника президента брав не аблаки хабарі, то чому ж ми, бідні мандрівники - демократи не можемо похвалитися, що і у нас, наприклад в Мюнхені, колишній опікун школи округи «Ханнінг» прирівняв цигарок за чорноринковими цінами на пів мільйона марок?

П. Зибаль цілком слухнув зауважує, що «людська порядність має різні межі: у одного вже кінчачеться на тисячі, а у другого-тільки на десяти мільйонах», і тому в демократичному суспільстві не обмежуються контролю тільки нижчих урядовців.

На св. Миколая і на ялинку гарний дарунок: медаліки срібні і посріблені ланцюжками, з образом Матері Божої з Нерушимої Стіни Софійського Собору в Києві — з одної сторони, а з другої — або руїни Золотих Воріт, або пам'ятник Володимира Великого, або напис „Божа Маті спаси нас!“

Уже в продажі. Коопоратива „Пласт“, Байройт, Леопольд-Касерне.

Різдвяні карти проекту проф. Е. Коцака. Карнети зі святковими побажаннями. Віданаки — тризуби, москви, дуже гарно виконані, на шрубку і шпильці, образки Божої Матері в Гощеві, Зарваниці, в Бані, і в Альтеттінгу з молитвами скитальців за дозволом духовної влади. Набувати в Коопоративі „Пласт“, Байройт, Леопольд-Касерне. Гуртівникам знижка.

На св. Миколая і на ялинку іграшки для дітей і прикраси на ялинку. Замовляти Копоративі „Пласт“, Байройт, Леопольд-Касерне.

Від редакції «Н. Ж.»
Редакція заявляє, що не бере відповідальністі за лист Пані Л. Маніло, вміщений в ч. 47. «Нашого Життя».

ВІТРИ НАД УКРАЇНОЮ
Ціна 5. н. м.
ЗАМОВЛЕННЯ НАДСИЛАТИ:
Ліда Маніло, Авгсбург,
Somme-Kaserne 1/87.

До передплатників, читачів і прихильників
«Пластуна»
Від єд. ред. М. Григорієва в Америці задержав вихід ч. 2. «Пластуна». Незабаром має вийти ч. 2.1.3.
Адреса редакції:
„Plastun Scow“
Augsburg 2. Postfach.